

Branche pakt vraagstuk microplastics op

Nieuw ingestelde werkgroep kondigt onderzoek en pilots aan

Voetbalvelden van kunstgras verspreiden jaarlijks een miljoen kilo kunststof in het milieu en niemand bekommert zich over deze enorme berg microplastics. Een artikel met deze strekking in de Volkskrant leidde in februari van dit jaar tot vragen op landelijk en lokaal niveau van de politiek. De branche richt nu een werkgroep op om een antwoord op deze vragen te krijgen. Ook aan een oplossing wordt gewerkt, met praktijkproeven in Heemskerk en Amsterdam.

Auteur: Peter Voskuil

5 min. leestijd

Eén miljoen kilo aan rubbergranulaat en vezels is veel. Heel veel. Bij veel voor dit artikel geïnterviewden hangt boven dit cijfer een vraagteken. Een van hen is adviseur sport en cultuurtechniek Gerrit de Koe: 'Waar dat getal op gebaseerd is, weet niemand. Ik geloof er in ieder geval niet in. Door zulke hoeveelheden te noemen, speel je in op emotie.'

Wij nemen hiermee onze verantwoordelijkheid als sector. Het artikel roept allerlei vragen op waarop we een antwoord willen

Kamervragen

De cijfers in het artikel van de Volkskrant worden aangedragen door onderzoeker Ulbert Hofstra van SGS Intron. Een veld van 8000 vierkante meter wordt volgens hem jaarlijks aangevuld met 500 kilo kunststof. De journalist van de Volkskrant vermenigvuldigt vervolgens dat getal (volgens eigen zeggen heel conservatief) met 2000 en komt zo op minstens een miljoen kilo aan microplastics per jaar uit. De Partij voor de Dieren stelde er inmid-

dels Kamervragen over. In Den Haag, Utrecht en Amsterdam kwamen ook raadsvragen uit lokale fracties (onder andere ook van GroenLinks).

Ben Moonen, directeur van branchevereniging Sport en Cultuurtechniek, vindt het belangrijk dat er op korte termijn eerst eens duidelijkheid over dit getal komt. Hij bereidt een onderzoek voor waarvan hij de uitslagen nog voor 1 oktober op zijn bureau hoopt te hebben. 'Wij nemen hiermee onze verantwoordelijkheid als sector. Het artikel roept allerlei vragen op waarop we een antwoord willen. Het is eerste wat we willen, is inzicht krijgen hoe deze afvalstromen er in de praktijk uitzien.' Twee bedrijven gaan in opdracht van de nieuwe werkgroep, die voorlopig bestaat uit zo'n tien experts, monsters bij een aantal velden nemen. Op basis van die metingen kunnen ze de daadwerkelijke hoeveelheden nauwkeurig berekenen.

Inloopsluizen

Gerrit de Koe is een van de drijvende krachten achter de nieuwe werkgroep Microplastics kunstgrasvelden. Als kunstgrasadviseur in Amsterdam en nog wat andere gemeenten zag hij de discussie over de microplastics al aankomen. Nog voor het stuk in de Volkskrant hoorde hij op een forum in Berlijn dat in Amerika in een aantal staten het microplasticsvraagstuk al voor commentaar gezorgd had. De Koe: 'Toen heb ik in de Big 7, het overlegorgaan van de grootste zeven gemeenten, al gezegd dat we er rekening mee moesten houden dat de discussie ook hiernaartoe zou kunnen overwaaien.'

De Koe is ook de drijvende kracht achter de pilots die tegelijk met het onderzoek door de werkgroep zijn aangekondigd. Den Haag, Utrecht,

ACTUEEL

William van Diemen

Rotterdam en Amsterdam zijn als vier grote gemeenten meteen in de nieuwe werkgroep gestapt en ondersteunen die. In Heemskerk zijn inmiddels twee gloednieuw opgeleverde velden (bij de clubs ADO'20 en Odin) uitgerust met ieder drie inloopsluizen.

Bij iedere ingang zijn inloopmatten met opvang neergelegd om vuil (op de heenweg) en microplastics (op de terugweg) op te vangen. Omdat er

Jaap Nieuwenhuis

Gerrit de Koe

PRAKTIJKGELUIDEN

We hielden een korte aanvullende belronde langs enkele fieldmanagers en andere praktijkmannen om te vragen wat zij van de kwestie vinden.

Ad van de Luijngaarden, gemeente Zwijndrecht:

'We zijn er helemaal niet mee bezig. Van de twintig voetbalvelden zijn er bij ons twee van kunstgras. Dus wij slaan deze discussie over. Ik zou bijna zeggen: leg natuurgras aan dan is het probleem opgelost.'

Henri Beckers, Fieldmanager of the Year en sportveldbeheerder in 's-Hertogenbosch:

Er zijn vragen uit de lokale politiek over gesteld. Ik volg het om op de hoogte te blijven en wacht tot de oplossing er is. Ik vind 500 kilo per jaar overigens wel heel veel.'

Eric Pladdet, Greenengineers:

'Je kunt zeggen wat je wilt, maar zo'n artikel heeft toch impact. Ik had er voordat die vraag werd opgeworpen nog niet van gehoord. Niet vanuit verenigingen en niet vanuit gemeenten. Het zal moeten blijken of dit nou een groot probleem is of niet.'

hekken bij de sluisen staan, doet iedere sporter minimaal drie stappen over de uitloopmatten wanneer deze het veld afgaat.

Bij ADO'20 zijn deze inloopsluizen met dispensatie binnen de vier meter uitloop van het veld aangelegd, maar de KNVB heeft al laten weten dat in het vervolg erbuiten niet meer toe te staan. De Koe denkt erover om de inloopsluis bij Odin in een hoek aan te leggen of de sluis zo te verlengen, dat het wel binnen de regelgeving past. Het systeem met de inloopmatten is ontwikkeld door W&H Sports, inrichter van stadions en voetbalvelden. Typenummer van de nieuwe inloopmat is WH1468, desgewenst leverbaar in verenigingskleuren. Directeur William van Diemen: 'De aanleg van kunstgras is als een komeet gegaan natuurlijk, dus is er in het begin niet bij stilgestaan dat het niet milieuvriendelijk genoeg is. Het is goed dat daar nu alsnog naar gekeken wordt. Een klip-en-

klaar antwoord is er niet, maar dit zal zeker helpen om de microplastics op de velden te houden.' De borstelmatten zijn gemaakt van hoogwaardig nylon en gerecycled materiaal, zodat het vuil er extra in blijft hangen. Daarnaast heeft W&H Sports reinigingsborstels, waaraan sporters hun schoenen kunnen schoonvegen, in haar leveringsprogramma.

Slagplanken

De Koe is in Amsterdam bezig met nog een tweede pilot. Op sportpark Middenmeer probeert hij met de firma Duvano een van kunstgras gerecyclede slagplank te ontwikkelen. In zijn oorspronkelijke plannen waren die nog 30 cm hoog, inmiddels denkt hij aan 90 cm, de hoogte die zo ongeveer de reclameborden ook hebben. Slagplanken zijn een bekend fenomeen bij het hockey, maar bij het voetbal kunnen ze ook hun waarde hebben om de infill op het veld te houden, denkt De Koe. Met name op momenten dat met bladblaasmachines

velden schoongeblazen worden. Afwachten is het nog of het betaalbaar is om het hele veld te omkaderen met uit kunstgras gerecyclede slagplanken. Anders wil De Koe het veld met gewone planken omringen.

De Koe tekent wel nadrukkelijk aan dat deze pilot echt geëvalueerd zal moeten worden. 'Je krijgt toch een ander spelletje. Meer een Cruyff-court-idee met die boardings.' Bijkomend voordeel van het omkaderen is dat er dan geen nieuwe reclameborden hoeven te worden aangeschaft voor iedere nieuwe sponsor; je kunt met bestickering/folie gaan werken.

Pierre Groen van Struyk & Verwo levert sinds acht jaar schoonloopplaten (ijzeren roosters in betonnen platen met een opvangbak eronder). Hij merkt dat er duidelijk meer vraag naar die platen is. De kwestie speelt. Opdrachtgevers vragen hem ernaar.

Jacco Meijerhof, Hofmeijer Civiel- en Cultuurtechniek:

'Ik ken de discussie. Het is wellicht iets wat we onderschatten. De markt heeft te weinig aandacht voor dit soort fenomenen. Uiteindelijk hebben we met elkaar de zorg voor het milieu. Maar het is een lastig probleem dat zich niet heel makkelijk laat vangen.'

Bob Westhoven, sportbedrijf Arnhem:

'Ik heb zelf geconstateerd dat je wat rubber en vezels ziet zwerven in bossages, maar dat blijft volgens mij beperkt tot een paar meter om het veld. Hoe schadelijk is het dat er een paar korreltjes rubber om een plant liggen daar? Wij hebben overigens een veld ingestrooid met cryogeen rubber; dat is iets minder statisch en blijft toch meer liggen, is mijn ervaring.'

'Dat is toch een stuk bewustwording van de laatste twee, drie jaar. Als iets slecht is voor het milieu, moeten we er gewoon meer geld in stoppen om het op te lossen,' vindt hij.

Jaap Nieuwenhuis, directeur/projectleider van adviesbureau BAS, heeft zo zijn vraagtekens bij de hele discussie. 'Dat kunstgras slijt is zeker, maar het zijn allemaal maar gissingen. Ik denk dat verreweg de meeste rubberstof langs de wegen zwerft en van autobanden afkomt. Dat verdwijnt ook in het milieu en daar hebben we het gemakshalve nooit over.'

Er zijn volgens hem al gemeenten die de infill schoon willen houden en daarom pertinent geen SBR (gemalen autobanden waar zware metalen in zitten) als infill willen. Zij vragen om alternatieven: kurk en kunstrubbers (TPE/EPDM).

Be social

Scan of ga naar:

www.Fieldmanager.nl/artikel.asp?id=17-5876

